

Helse- og omsorgsdepartementet	
Saksnr.: 200405135	Dok.nr.: 117
Arkivkode: 520	Journ.dato: 040405
Avd.: KTA-STE	Saksbeh.: KOH
U.off.:	

Forum for miljø og helse Postboks 9374 Grønland 0135 Oslo
 Tlf: 22 05 08 00 Fax: 22 05 08 01 E-post: fmh@fmh.no Internett: www.fmh.no
 Organisasjonsnummer: NO 971272465

Helse- og omsorgsdepartementet
 Postboks 8011 Dep
 0030 Oslo

31.03.2005

NOU 2004:18 Helhet og plan i sosial- og helsetjenestene Høringsuttalelse fra Forum for miljø og helse

Viser til brev av 30.11.2004 vedrørende høring av Bernutvalgets utredning.

Ved kongelig resolusjon 21. mars 2003 ble det nedsatt et utvalg for å utrede og foreslå bedre harmonisering av den kommunale helse- og sosiallovgivningen (Berntutvalget). Utvalget leverte 11. oktober 2004 sin utredning, NOU 2004:18 Helhet og plan i sosial- og helsetjenestene.

Forum for miljø og helse har som mål å styrke det helsefremmende og forbyggende miljøarbeidet på lokalt og nasjonalt plan. Vi setter fokus på faktorer i miljøet som kan påvirke folks helse i positiv eller negativ retning. FMH samarbeider med statlige myndigheter om å øke kompetansen om miljø og helsefaglige spørsmål og regelverk ute i lokal forvaltning og hos konsulenter. Samtidig vil FMH bringe synspunkter fra praktisk hverdag tilbake til statlig forvaltning. Forumets medlemmer jobber hovedsakelig i statlig, regional og kommunal helseforvaltning eller som konsulenter for disse.

FMH ser at det er behov for en samordning av de individrettede tjenestene, vi vil imidlertid kun vurderer lovforslagets konsekvenser for grupperettet og forebyggende helsearbeid, miljørettet helsevern spesielt.

Helhetsinntrykket av det nye lovforslaget er at det er preget av å være reparasjons- og individrettet. Grupperettet forebyggende arbeider ikke tatt inn i tjenestedefinisjonen. Vi mener at definisjon av tjenestene også må omhandle grupperettet arbeid.

I det nye lovforslaget er det ikke lenger krav til "medisinsk faglig rådgiver" samt at retten og plikten til å uttale seg i saker som omhandler miljørettet helsevern har blitt borte (§3-5).

I hverdagen hender det er ofte at vi må vise til lovteksten: "medisinsk faglig rådgiver har rett og plikt til å uttale seg i saker som omhandler miljørettet helsevern", for å få lov til å komme med faglige råd i en sak. Det er ikke alltid at helsekonsekvenser blir tatt inn i for eksempel plansaker.

Kompetansen i hastevedtak som i kommunehelsetjenesteloven er lagt til kommunelegen legges i stedet til "den faglig ansvarlige for vedkommende tjeneste". Hvem dette er, vil avhenge av hvordan kommunen har organisert seg. Slik mange kommuner har organisert seg i dag vil administrativ leder ikke nødvendigvis inneha nødvendig fagkompetanse innen helse- og sosial sektoren. Det er i så fall noe uklart hvordan faglig forsvarlighet kan ivaretas på en god måte.

Det er videre uklart hva man legger i uttrykket "faglig ansvarlig" og refererer til en diskusjon om dette i tidligere versjon av kommunehelsetjenesteloven, hvor "medisinsk faglig ansvarlig" ble byttet ut med "medisinsk faglig rådgiver" blant annet fordi det var så uklart hva som lå i begrepet "faglig ansvarlig".

En beslutning om et hastevedtak basert på en vurdering om overhengende helsefare bør foretas på bakgrunn av en solid medisinsk faglig vurdering. Det vil være en svekkelse av myndighetens troverdighet dersom slike vurderinger blir gjort uten gode faglige begrunnelser. (jfr. kravet om å benytte forskningsbasert kunnskap)

Ansvar for å ivareta folks helse er fremdeles gitt til kommunen, men ved å slette bestemmelsene i § 3-5 vil det være helt fritt for kommunen å bestemme hvordan dette skal ivaretas. Vi mener at en medisinsk faglig rådgiver er en viktig premissgiver i kommunen. Fylkesmannen benytter blant annet kommunelege som et kriterium for om det er et godt miljørettet helsevern i kommunen. Vi oppfatter kommunelegen som en instans som innehar en medisinsk faglig kompetanse samt ivaretar ulike faggrupper innen folkehelsearbeid.

Kommunelegen er nevnt i bestemt form i mange lovverk. Viser spesielt til lov om psykisk helse i forbindelse med tvang. Dersom kommunelegen faller ut av det nye samordnede lovverket må det vurderes hvilke konsekvenser dette får for tolkningen av de lovverk der kommunelegen er tillagt ulike oppgaver/ansvarsområder.

At grupperettet og forebyggende arbeid ikke er tatt med i mandatet og at komiteen har valgt å ikke gjøre noe med dette lovverket for å styrke det forebyggende arbeidet, mener vi er en svakhet. Lovverket er svært viktig å ha i ryggen for å komme på banen når det gjelder å forebygge helseulemper. Samfunnsmedisin er ikke nevnt i lovforslaget. Det antas at det fremdeles vil være forutsatt at kommunene fortsatt skal ha slik kompetanse. I dag sliter kommunene med å rekruttere samfunnsmedisinsk kompetanse i kommunene. Forum for miljø og helse mener at innføring av begrepet "faglig ansvarlig" og bortfallet av §3-5 vil føre til ytterligere problemer med rekrutteringen.

Med hilsen Forum for miljø og helse

Marianne Langedal
Leder

Ann Kristin Ødegaard/s
Styremedlem